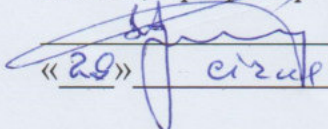

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ПОГОДЖЕНО

Директор Навчально-наукового
інституту фінансів, економіки та
менеджменту,
д. е. н., професор

«29» січня 2019 р. В. В. Гришко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник голови приймальної комісії,
проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи,

д. т. н., доцент

«04» січня 2019 р. Б. О. Коробко

ПРОГРАМА

ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»,
освітній ступінь «магістр»

на основі освітнього ступеня бакалавра,
здобутого за іншою спеціальністю

Програма затверджена на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту від «29» січня 2019 р. № 7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Підготовка магістрів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» освітнього рівня «магістр» може здійснюватися на основі базової вищої освіти освітнього рівня «бакалавр» з іншої галузі знань.

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освітньої та професійної підготовки при підборі студентів, що мають кваліфікацію бакалаврів з іншої галузі знань, ставляться вимоги щодо їх здібностей і підготовленості у вигляді системи знань, умінь і навичок, визначених програмою базової вищої освіти з галузі знань спеціальності 07 «Управління та адміністрування» та отримали необхідний рівень підготовки з даного фаху самостійно або на підготовчих курсах ПолтНТУ у очній або дистанційній формах.

Освіту за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» освітнього рівня «магістр» мають право отримати студенти, які мають кваліфікацію бакалавра з іншої галузі знань та успішно здали додаткове вступне випробування.

Програма включає перелік основних тем, проблем і питань дисциплін, що формують базові вміння і навички, необхідні для професії бухгалтера, і викладаються для бакалаврів різних галузей знань, та які необхідно вивчити для складання додаткового вступного випробування зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітнього рівня «магістр».

Під час додаткового випробування вступники мають показати розуміння сучасних економічних процесів та об'єктивних законів їх розвитку; знання теорії бухгалтерського обліку, відображення господарських процесів на рахунках, в облікових регістрах і звітності, знання теорії та видів підприємств, зовнішнього середовища їх функціонування; структури управління підприємствами; вміння використовувати свої знання для аналізу показників фінансово-економічних результатів діяльності підприємства та визначення основних шляхів їх покращення; знання основ менеджменту, напрямів управлінської діяльності, умов та основного інструментарію їх реалізації.

2. ЕТАПИ ТА ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове вступне випробування складається з тестової перевірки знань вступників. Тестова перевірка знань охоплює наступні дисципліни:

- економічна теорія;
- бухгалтерський облік;
- економіка підприємства;
- менеджмент.

Проведення додаткового вступного випробування повинне ґрунтуватись на наступних принципах:

уніфікація методики та умов проведення додаткового вступного випробування;

забезпечення інформаційної та психологічної підготовки вступників до додаткового вступного випробування;

зв'язок внутрішнього вузівського контролю з галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;

дотримання вимог секретності при використанні чи зберіганні матеріалів діагностики.

3. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тестові завдання повинні бути закритої форми, мати чотири варіанти відповідей, серед яких вірна одна.

Кількість тестових завдань з відповідної дисципліни визначається фаховою атестаційною комісією. Загальна кількість тестових завдань складає 40.

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Протягом однієї астрономічної години здійснюється тестування з використанням стандартних білетів.

Кожний абітурієнт вносить в бланк для відповідей свої реквізити і протягом 60 хвилин відповідає на тестові завдання.

5. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ

Вступник для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю, допускається до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання, за умови, що результат додаткового вступного випробування склав не менше 20 вірних відповідей на тестові завдання.

6. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове вступне випробування проводиться через виконання тестового завдання з дисциплін:

Економічна теорія

1. Предмет економічної теорії та її функції. Основні методи пізнання соціально-економічних процесів. Виникнення і основні етапи розвитку економічної науки. Відносини власності. Функції власності. Власність: суть, форми, функції. Сучасні форми власності. Змішана економіка. Роздержавлення і приватизація.

2. Товарне виробництво. Характеристика товарного виробництва. Товар і його властивості. Двоїстий характер праці. Продуктивність і інтенсивність праці. Суспільно-необхідні затрати праці.

3. Теорія вартості. Закон вартості. Вартість і ціна, фактори впливу на ціну. Розвиток обміну і виникнення грошей. Гроші як економічна категорія. Функції грошей. Кредитна природа сучасних грошей.

4. Теорія ринку. Ринок, його види і структура. Класична економічна теорія про роль ринку. Сутність, причини і соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика. Форми і методи стабілізації грошового обігу. Попит і пропозиція. Закони попиту і пропозиції. Ціна рівноваги.

5. Підприємницька діяльність. Підприємницька діяльність, її роль для розвитку економіки. Види підприємницької діяльності. Господарське законодавство України про підприємства і підприємницьку діяльність. Акціонерний капітал і акціонерне товариство. Акції, їх курс, дивіденд. Прибуток акціонерного товариства, його розподіл. Відтворення індивідуального капіталу підприємства. Основний і оборотний капітал. Амортизація. Шляхи прискорення обороту індивідуального капіталу. Витрати виробництва. Граничні витрати. Собівартість продукції і шляхи її зниження. Прибуток і його джерела. Норма і маса прибутку. Рентабельність.

6. Розподіл. Відносини розподілу в сучасному ринковому господарстві, принципи і роль розподілу. Торговий капітал і торговий прибуток. Витрати обігу. Торгівля і форми її організації. Товарна біржа, її значення, функції.

7. Трудові ресурси. Заробітна плата і фактори її визначення. Системи оплати праці та стимулювання трудової діяльності. Законодавство України про працю. Ринок робочої сили. Безробіття як соціально-економічне явище.

8. Фінансовий ринок. Позичковий капітал. Позичковий процент і доход. Кредит і його форми. Банки і їх функції. Прибуток і ліквідність банків. Ринок цінних паперів. Фондова біржа.

9. Управління фірмою в умовах ринку. Монополія і конкуренція. Види монополій. Роль конкуренції в ринковій економіці. Проблеми подолання монополізму. Антимонопольне законодавство. Економічна теорія оподаткування. Види податків. Бюджетно-податкова концепція Лаффера (“крива Лаффера”).

10. Національний ринок та державне регулювання. Валовий національний продукт та його значення. Валовий внутрішній продукт. Національний доход. Циклічний розвиток економіки як економічна закономірність. Економічний цикл і фази. Структурні кризи і структурна перебудова. Національний ринок і його рівновага. Накопичення і споживання. Інвестиції. Економічна роль держави. Державний сектор і межі його розвитку. Проблеми роздержавлення. Основні форми і методи державного регулювання економіки. Інструменти державного регулювання. Кейнсіанська модель регулювання. Форми економічного співробітництва у вирішенні глобальних проблем. Вільні економічні зони та їх значення. Сучасна криза в економіці України: її причини, сутність, форми вияву. Шляхи виходу із кризової ситуації.

11. Фінанси і фінансова система в ринковій економіці. Бюджетний дефіцит. Макроекономіка, її значення для прийняття економічних рішень. Макроекономічні показники. Європейська валютна система. Міжнародний валютний фонд, його функції. Валютна система, валютний ринок, валютний курс. Платіжний баланс. Особливості сучасного грошового обігу. Основні положення теорії монетарізму.

12. Міжнародна економіка. Зовнішньоекономічна політика. Вільна торгівля і протекціоналізм. Регулювання зовнішньої торгівлі. Утворення і роль світового ринку. Світова торгівля, її види і структура. Світові ціни. Міграція капіталу і

робочої сили. Транснаціональні корпорації. Виникнення і етапи розвитку світового господарства. Соціальна політика держави в умовах переходу до ринку. Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний розподіл праці. Проблеми входження України у світове господарство. Міжнародні економічні організації і їх роль в розвитку економіки держав. Сутність і види глобальних проблем.

Бухгалтерський облік

1. Господарський облік та його види. Основні засади господарської діяльності в Україні. Поняття господарського обліку, його види. Бухгалтерський облік, його правові засади та організація на підприємстві. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Фінансовий і управлінський облік. Користувачі облікової інформації. Організаційні форми побудови бухгалтерського апарату на підприємствах. Принципи й прийоми бухгалтерського обліку.

2. Об'єкт, предмет і метод бухгалтерського обліку. Основні поняття бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Основні елементи методу бухгалтерського обліку. Класифікація господарських засобів підприємства.

3. Бухгалтерський баланс. Сутність і зміст бухгалтерського балансу. Актив і пасив балансу, розділи і статті балансу. Рівність підсумків активу і пасиву балансу. склад і оцінка статей балансу. Зміни балансу під впливом господарських операцій.

4. Рахунки бухгалтерського обліку. Сутність і призначення рахунків. Схема активних і пасивних рахунків. Порядок ведення записів на активних і пасивних рахунках. Поняття обороту за рахунком. Визначення кінцевих залишків на рахунках. Синтетичні рахунки, субрахунки, аналітичні рахунки. План рахунків бухгалтерського обліку, його призначення і зміст. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. Сутність подвійного запису, кореспонденція рахунків. Основна бухгалтерська процедура.

5. Документація і інвентаризація. Документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Вимоги до змісту і оформлення первинних документів. Порядок перевірки і опрацювання документів. Класифікація документів. Поняття облікових реєстрів. Помилки та способи їх виявлення. Інвентаризація: сутність, види, порядок проведення і оформлення результатів. Виявлення і відображення в обліку інвентаризаційних різниць.

6. Облік господарських процесів. Облік процесу постачання матеріальних цінностей. Розподіл транспортно-заготівельних витрат. Облік процесу виробництва продукції. Класифікація витрат на виробництво. Схеми обліку витрат на виробництво. Облік процесу реалізації продукції. Методи відображення процесу реалізації. Порядок визначення і відображення фінансового результату від реалізації продукції.

7. Форма бухгалтерського обліку. Загальні поняття про форми бухгалтерського обліку. Автоматизована форма бухгалтерського обліку. Журнальна форма бухгалтерського обліку. Спрощена форма обліку. Меморіально-ордерна форма бухгалтерського обліку.

8. Облік основних засобів. Поняття, види та оцінка основних засобів. Документальне оформлення та кореспонденція рахунків з обліку надходження основних засобів. Облік витрат на поліпшення та утримання основних засобів.

Облік амортизації основних засобів. Облік витрат на поліпшення та утримання основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Облік переоцінки основних засобів.

9. Облік нематеріальних активів. Класифікація та оцінка нематеріальних активів. Документальне оформлення та кореспонденція рахунків з обліку надходження нематеріальних активів. Облік амортизації нематеріальних активів. Облік переоцінки нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів.

10. Облік виробничих запасів. Визначення, види і оцінка запасів. Документальне оформлення операцій руху запасів. Кореспонденція рахунків з обліку надходження запасів. Методи оцінки запасів при вибутті. Кореспонденція рахунків обліку вибуття запасів. Облік і контроль наявності та руху запасів у місцях зберігання та у виробництві. Оцінка запасів на дату балансу.

11. Облік грошових коштів. Основні вимоги до організації готівкових розрахунків. Документальне оформлення розрахунків готівкою. Кореспонденція рахунків з обліку касових операцій. Поняття безготівкових розрахунків. Форми безготівкових розрахунків. Кореспонденція рахунків з обліку безготівкових розрахунків.

12. Облік дебіторської заборгованості. Визнання та оцінка дебіторської заборгованості. Класифікація дебіторської заборгованості. Методи визначення резерву сумнівних боргів. Кореспонденція рахунків з обліку дебіторської заборгованості.

13. Облік зобов'язань. Сутність, класифікація, оцінка зобов'язань підприємства. Облік довгострокових зобов'язань. Облік поточних зобов'язань.

14. Облік власного капіталу. Поняття та види власного капіталу. Облік зареєстрованого капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку і непокритих збитків.

15. Облік витрат, доходів і фінансових результатів. Облік витрат за економічними елементами та видами діяльності. Облік витрат, що включаються до виробничої собівартості готової продукції. Облік витрат, що не включаються до виробничої собівартості готової продукції: адміністративних, та витрат на збут, інших операційних витрат. Облік витрат неопераційної діяльності. Облік доходів від операційної та неопераційної діяльності. Облік фінансових результатів.

16. Звітність підприємства. Сутність і види звітності. Загальні вимоги до фінансової звітності. Баланс. Звіт про фінансові результати. Звіт про власний капітал. Звіт про рух грошових коштів. Примітки до фінансової звітності.

Економіка підприємства

1. Підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності. Поняття «підприємство», цілі та завдання його створення. Ознаки підприємства та принципи його діяльності. Засновники підприємства, установчі документи та статутний фонд. Порядок створення і реєстрації підприємства. Підприємство та держава. Ліцензування окремих видів діяльності підприємства. Причини та порядок ліквідації підприємства. Класифікація підприємств та види підприємств.

2. Економіко-технологічна модель виробничого процесу. Ринкова модель підприємства. Зовнішнє середовище функціонування підприємства.

Характеристика ресурсів підприємства, економіко-технологічна модель виробничого процесу.

3. Основи засоби та фонди підприємства. Ресурси засобів праці. Поняття та склад виробничих фондів, їх призначення і економічні особливості функціонування. Склад і структура основних засобів (фондів) підприємства. Оцінка основних фондів. Поняття зносу та амортизації основних засобів (фондів). Методи нарахування амортизаційних відрахувань. Показники, які характеризують наявність основних виробничих фондів на підприємстві. Показники стану та руху основних фондів. Показники використання основних виробничих фондів підприємства. Шляхи підвищення ефективності використання основних виробничих фондів підприємства. Поняття виробничої потужності підприємства. Види виробничої потужності. Показники використання виробничої потужності.

4. Персонал підприємства. Поняття, класифікація, склад та структура персоналу. Визначення чисельності персоналу. Показники руху персоналу. Система показників оцінювання персоналу.

5. Оборотні засоби підприємства. Ресурси предметів праці. Економічна суть, склад і структура оборотних засобів; оборотні виробничі фонди та фонди обігу, їх роль у виробничому циклі. Характеристика наявності та використання оборотних засобів. Джерела формування обігових засобів підприємства. Визначення потреби підприємства в обігових засобах. Резерві покращення використання обігових засобів в умовах ринкової економіки.

6. Нематеріальні ресурси та активи підприємства. Сутність, основні ознаки та склад нематеріальних ресурсів підприємства. Нематеріальні активи підприємства: поняття, охорона та реалізація права власності на нематеріальні активи. Нематеріальні активи: оцінка вартості, знос і амортизація.

7. Фінансові ресурси. Сутність фінансових ресурсів та їх види. Інвестиційні ресурси. Поняття, сутність та класифікація інвестицій. Інвестиції в основний капітал, як основа розвитку виробництва. Загальна характеристика фінансових інвестицій. Оцінка ефективності інвестицій.

8. Натурально-речові та вартісні результати діяльності підприємств. Поняття «продукція», «роботи», «послуги». Види продукції, що використовуються для обліку результатів виробництва. Товарна продукція, валова продукція. Виручка від реалізації продукції, робіт, послуг. Види продукції за ступенем готовності. Готова продукція. Незавершене виробництво, залишки нереалізованої продукції.

9. Витрати підприємства. Види діяльності підприємства. Поняття витрат підприємства. Класифікація витрат підприємства за способом розрахунку на одиницю продукції, за зв'язком з обсягом виробництва. Класифікація витрат підприємства за місцем виникнення, за видами продукції, робіт, послуг, за календарними періодами. Класифікація витрат підприємства за видами (сферами) діяльності та за економічною однорідністю. Джерела та фактори зниження витрат підприємства. Планування витрат підприємства.

10. Собівартість та ціна продукції (робіт, послуг). Поняття собівартості продукції (робіт, послуг), склад витрат, що входять до собівартості продукції (робіт, послуг). Види собівартості продукції (робіт, послуг). Калькулювання

собівартості продукції (робіт, послуг). Ціни на продукцію (роботи, послуги), поняття та складові.

11. Доходи та прибуток підприємства. Поняття доходів. Види доходів та їх зміст. Прибуток як економічна категорія, роль прибутку в умовах ринкової економіки. Види прибутку, формування прибутку. Фактори зростання прибутку підприємства.

12. Ефективність діяльності підприємства. Поняття та види ефективності виробництва (діяльності підприємства). Система показників економічної ефективності діяльності підприємства.

13. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність. Економічна безпека підприємства: сутність і передумови формування. Управління економічною безпекою підприємства. Антикризова діяльність і банкрутство підприємств (організацій). Сутність, причини та ознаки банкрутства. Методичні підходи до прогнозування імовірності банкрутства. Загальна характеристика процесу реструктуризації підприємств. Фінансове оздоровлення підприємств.

14. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства. Трансформація (реструктуризація) підприємств у процесі розвитку. Сутнісна характеристика, роль та теорії розвитку підприємств. Трансформація підприємств. Реструктуризація: суть, форми, види та методи реалізації.

Менеджмент

1. Організації, управління організаціями. Менеджмент. Теоретична сутність та зміст поняття «менеджмент». «Менеджмент» та «управління»: порівняльна характеристика понять. Загальна характеристика управлінської праці менеджерів різних рівнів управління: топ-менеджерів, керівників середнього рівня (начальників відділів та підрозділів, менеджерів низового рівня. Загальна характеристика функцій управління, які вони виконують. Теоретична сутність та зміст понять «організація», «підприємство», «фірма». Типи та форми організацій в Україні. «Менеджер» та «підприємець»: порівняльна характеристика понять. Менеджмент як наука, мистецтво та практика управління. Вимоги, що висуваються до сучасного менеджера: загальна характеристика професійних та особових якостей менеджера.

2. Еволюція управлінської думки. Філософи про управління: загальний огляд філософських уявлень про управління державою, людиною. Управлінські школи та сутність їх концепцій. Сутність сучасної школи управління: системний, процесний та ситуаційний підходи. Сучасні тенденції в управлінні: загальна характеристика відмінностей основних підходів до управління в різних економічних системах. Особливості управління в розвинених європейських країнах: загальна характеристика відмінностей в основних підходах до управління, в методах та інструментах, що реалізуються.

3. Планування як основа процесу управління організацією.

Стратегічне планування. Сутність та зміст функції менеджменту «планування»: роль та значення в сучасній практиці управління. Стратегічне планування: роль та значення в сучасних умовах. Теоретична сутність та зміст поняття «стратегія» в сучасній практиці управління. Етапи стратегічного планування. Місія та цілі підприємства: загальна характеристика. Стратегічний

аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища організації. Вибір стратегії. Бар'єри на шляху планування в сучасних умовах. Реалізація стратегії. Типи та види планів: загальна характеристика.

4. Функція організації. Організаційні структури управління. Сутність та зміст поняття «організація» як функція менеджменту: роль та значення в сучасній практиці управління. Порівняльна характеристика понять «формальна організація» та «неформальна організація»: спільне та відмінності. Теоретична сутність та зміст поняття «делегування»: роль та значення в сучасній практиці управління. Теоретична сутність та зміст поняття «повноваження»: роль та значення в сучасній практиці управління. Організаційні структури, їх типи.

5. Мотивація як одна із основних функцій менеджменту. Теоретична сутність та зміст поняття «мотивація»: роль та значення в сучасній практиці управління. Теорії мотивації. Сутність змістовних та процесуальних теорій мотивації. Загальна характеристика основних методів та інструментів мотивації праці в сучасних умовах. Бар'єри на шляху до успішної мотивації праці. Види та форми оплати праці в сучасних умовах: загальна характеристика.

6. Контроль як загальна функція менеджменту. Процес контролю. Сутність контролю і його значення в процесі управління. Загальна характеристика процесу контролю в сучасних умовах. Загальна характеристика основних типів контролю: попередній, поточний та зворотній контроль. Загальна характеристика сучасних методів контролю.

7. Процес прийняття управлінських рішень. Сутність та зміст поняття «управлінські рішення»: роль та значення управлінських рішень в сучасній практиці управління. Фактори, що найбільше впливають на процес прийняття управлінських рішень: особисті оцінки керівника; середовище прийняття рішень: визначеність, ризик, невизначеність; інформаційні обмеження, та обмеження, пов'язані з поведінкою; негативні наслідки; взаємозв'язок рішень. Процес прийняття управлінських рішень: загальна характеристика основних етапів.

8. Групова динаміка та основи формування колективу. Теоретична сутність та зміст поняття «колектив»: основний і первинний колектив. Колектив і група: загальна характеристика взаємовідносин. Формальні та неформальні групи та особливості управління ними. Особливості управління неформальними групами в колективі: умови та можливості. Фактори, що найбільше впливають на ефективність роботи групи: розмір, склад, групові норми, згуртованість, групова однаковість, конфліктність, статус і функціональні ролі членів групи.

9. Керівництво, влада та лідерство. Теоретична сутність та зміст поняття «лідерство». Лідери і яка їх роль в сучасній організації. Загальна характеристика формальних та неформальних лідерів. Теоретична сутність та зміст поняття «влада» в організації. Джерела влади керівника і лідера. Особиста і посадова влада в менеджменті – особливості взаємодії.

В.о. завідувача кафедри
обліку і аудиту,
к.т.н., доцент

О.В. Коба